

[Himmelstrup.]

forslag om, at man i § 3 træffer en positiv bestemmelse om, at af det beløb, der skal være til rådighed for dette formål, skal der afsættes 2½ mill. kr. til oprettelsen af et husholdningslaboratorium. Jeg skal afholde mig fra at udtale mig om disse forslag, før den ærede forslagsstiller har motiveret dem, men jeg gør opmærksom på, at det sidste spørgsmål, nemlig spørgsmålet om allerede nu at stille midler til rådighed for oprettelse af et husholdningslaboratorium, er omtalt i betænkningens hovedafsnit, nemlig i en redegørelse af den højtærede indenrigs- og boligminister, under hvem statens husholdningsråd jo sorterer. Der er allerede der gjort rede for ministerens stilling til spørgsmålet.

Jeg skal altså anbefale ærede medlemmer at stemme for det af finansministeren stillede ændringsforslag under nr. 4.

Udenfor betænkningen er der stillet en række ændringsforslag af det ærede medlem hr. Aksel Larsen. Jeg kan ikke se rettere, end at disse ændringsforslag i virkeligheden ligger udenfor den overenskomst om økonomisk samarbejde mellem Danmark og De Forenede Stater, som blev truffet den 29. juli 1948. Jeg henviser i så henseende til artikel 4 i den pågældende overenskomst.

Jeg skal med disse ord anbefale det af finansministeren stillede ændringsforslag.

Bertel Dahlgaard: Som det fremgår af betænkningen, og som det fremgik af den ærede ordførers bemærkninger, vil flertallet i denne sal nu gennemføre lovforslaget, som det har foreligget, uden ændringer af betydning. Alle ønsker eller henstillinger, der blev fremført ved første behandling, ikke mindst henstillinger fra det ærede medlem hr. H. C. Hansen, er skubbet til side. Det har skuffet mig meget, og det svarer dårligt til den højtærede finansministers udtalelser ved første behandling, da han udtrykkeligt på det ærede medlem hr. H. C. Hansens og mit spørgsmål gav udtryk for, at ændringer meget vel var mulige. De aftaler, der var truffet mellem den amerikanske og den danske regering, var ikke af en sådan karakter, at rigsdagen på nogen måde i den henseende skulle føle sig bundet.

I det hele taget vil jeg sige, at denne sag har fået en ganske ejendommelig behandling. Det udvalg, der blev nedsat, har i 3 måneder ikke holdt møder. I 3 måneder har det ærede medlem hr. Himmelstrup ikke fundet sig foranlediget til at indkalde udvalget. Først for få dage siden er der

derefter holdt møder, og med den besked fra minister og andre, at der ikke var mulighed for ændringer, under henvisning til, at der ikke var tid til de fornødne forhandlinger med Amerika. En sådan behandling af denne sag synes jeg ikke er fair overfor tinget, og jeg må under disse forhold stille de ændringsforslag, som jeg udfra danske synspunkter finder ønskværdige, og som der ikke fra amerikansk side kan rettes berettigede indvendinger imod.

Jeg vil understrege det, jeg her har sagt, endnu stærkere ved at sige, at det bør ikke være sådan, at landets finansminister uden at rådføre sig med rigsdagen kan træffe en aftale med en anden regering, som derefter rent faktisk ikke kan ændres. Det betyder, at finansministeren gør sig selv til lovgivende faktor, og rigsdagen kun bliver et ekspeditionskontor. En sådan behandling er, forekommer det mig, under den danske rigsdags værdighed, og jeg beklager, at denne rigsdag hidtil ikke har følt samme trang til at værne om sine privilegier, som vi gang på gang ser det norske storting for sit vedkommende give udtryk for.

Udfra disse betragtninger er det, jeg har stillet enkelte ændringsforslag. Jeg finder det rimeligt og rigtigt, at rigsdagen allerede nu træffer beslutning om anvendelsen af de gaveydelse, der er indgået indtil udgangen af april, i stedet for den grænse, der er sat i lovforslaget, udgangen af december 1951. Dette forslag har ikke blot betydning, fordi der derefter kan disponeres over et større beløb til de formål, det radikale venstre anser det for ønskeligt at søge opfyldt, men det har faktisk et videre perspektiv. Når grænsen sættes ved udgangen af december, som det nu vedtages, og der i lovforslaget ikke står noget om, hvordan der skal disponeres over de gaveydelse, der falder efter udgangen af december, ja, så betyder det i henhold til den overenskomst, der er indgået mellem Amerika og Danmark, at der ikke blot til sin tid skal opnås enighed mellem den danske og den amerikanske regering om, hvordan disse beløb skal anvendes, men at det tillige skal tiltrædes af den amerikanske kongres. Jeg skal ikke uddybe det videre, men sige, at jeg synes, den højtærede minister kunne have grund til at være betænkelig. Jeg er bange for, at man en dag kommer til at beklage dette. Men ved at udskyde skæringspunktet til udgangen af april vil man få mulighed for at disponere over yderligere 55 mill. kr. til fremme af dansk produktion